

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 7

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 9

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 12

G7 - 15

KANADA - 16

EUROPOS SĄJUNGA

Vyriausiosios įgaliotinės pareiškimas dėl Baltarusijos hibridinių veiksmų prie ES išorės sienos

2025 m. spalio 29 d. ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Kaja Kallas išplatino pareiškimą ES vardu dėl Baltarusijos hibridinių veiksmų prie ES išorės sienos.

ES griežtai smerkia Baltarusijos nuolat vykdomus provokuojančius veiksmus prieš ES ir jos valstybes nares. Tokie veiksmai yra nepriimtini ir prieštarauja ankstesniems A. Lukašenkos pareiškimams dėl santykių su ES gerinimo. **Meteorologinių oro balionų įskridimas į Lietuvos oro erdvę** iš Baltarusijos sutrikdė šimtus skrydžių ir padarė didelių nuostolių Lietuvos oro uostams ir tūkstančiams keliautojų. Tai kelia ES valstybės narės destabilizavimo riziką ir yra bandymas įbauginti Europos piliečius keliant tiesiogines grėsmes civilinei aviacijai. **Šie oro balionai yra ne tik kontrabandos gabenimo priemonės, jų įskridimas yra platesnės tikslinės hibridinės kampanijos, taip pat kitų veiksmų, kurie, be kita ko, apima valstybės remiamą neteisėtą migrantų gabenimą, dalis.** Visi šie veiksmai turi būti nedelsiant nutraukti. Raginame Baltarusijos režimą ilgiau nebedelsiant imtis veiksmingų jos oro erdvės, valstybės sienos ir teritorijos kontrolės priemonių, taip pat kovoti su šalyje vykdoma organizuota nusikalstama veikla ir užkirsti jai kelią.

ES yra visapusiškai solidari su Lietuva ir visomis kitomis valstybėmis narėmis, nukentėjusiomis nuo **Baltarusijos hibridinės veiklos**. Baltarusijos režimui jau yra nustatytos sankcijos ir **ES yra pasirengusi imtis tolesnių atitinkamų priemonių**, jei tokie veiksmai būtų tęsiami. Nebus toleruojamos jokios hibridinės kampanijos, nukreiptos prieš ES ar kurią nors iš jos valstybių narių.

Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Islandija, Lichtenšteinas, Juodkalnija, Moldovos Respublika, Norvegija, Serbija, Šiaurės Makedonija ir Ukraina taip pat prisijungė prie šio pareiškimo.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Vyriausiosios įgaliotinės pareiškimas ES vardu dėl Baltarusijos hibridinių veiksmų prie ES išorės sienos](#)

Patvirtintas 19-asis sankcijų Rusijai paketas

2025 m. spalio 23 d. Europos Sąjungos (ES) Taryba paskelbė **19-ą ekonominių ir individualių sankcijų paketą**, kuriuo priimtas istorinis sprendimas, nustatantis ribojamąsias priemones suskystintų gamtinių dujų importui iš Rusijos, taip pat nustatytas visiškas suskystintų naftos dujų importo iš Rusijos draudimas, sandorių draudimas Rusijos energetikos milžinėms „Rosneft“ ir „Gazpromneft“, nauji ribojimai kriptovaliutų sektoriui, sankcionuoti dar 117 šešėliniam laivynui priklausantys laivai.

Praėjusiais metais ES importavo suskystintų gamtinių dujų iš Rusijos už daugiau nei 7 mlrd. eurų, o per pirmuosius šių metų aštuonis mėnesius – už 5.2 mlrd. eurų. Atitinkamai **Tarybos priimtas sprendimas nuo 2027 m. sausio 1 d. visiškai uždrausti įsigyti, importuoti ar perduoti suskystintas gamtines dujas**, kurių kilmės šalis yra Rusija arba kurios eksportuojamos iš Rusijos, taip pat teikti susijusią techninę ar finansinę pagalbą, dar labiau sumažins Rusijos pajamas iš iškastinio kuro eksporto ir maksimaliai padidins ekonominį spaudimą Rusijai, kad ji kuo greičiau jos nutrauktų vykdomą agresijos karą prieš Ukrainą.

Tarybos sprendimu taip pat nustatytos sankcijos dar **117 laivų**, iš viso dabar ES sankcijos taikomos 557 laivams. Didžiosioms energetikos prekybos bendrovėms „Rosneft“ ir „Gazpromneft“ **panaikintos iki šiol galiojusios išimty**s ir nustatytas visiškas sandorių draudimas. Kitoms bendrovėms, pavyzdžiui, „Litasco Middle East DMCC“, Dubajuje įsikūrusiam Rusijos bendrovės „Lukoil“ pardavimo padaliniui, nustatytos turto įšaldymo priemonės.

Specialiosios ekonominės, inovacijų ir lengvatinės zonos yra pagrindinis Rusijos Federacijos ekonominės plėtros strategijos elementas. Jos skirtos pritraukti tiesiogines investicijas ir skatinti pramonės, technologijų ir inovacijų pajėgumus, taikant lengvatinius mokesčių, muitų ir reguliavimo režimus pramoniniams parkams, technologijų klasteriams, logistikos centrams ir uostų zonoms visoje Rusijos Federacijoje. Pavyzdžiui, Tolimųjų Rytų federalinėje apygardoje ir Arkties zonoje taikomos lengvatinės sąlygos remia laivų statybos, kasybos ir naftos chemijos sektorių bei energijos eksporto maršrutų plėtrą, kurie yra svarbūs Rusijos ekonomikos perorientavimui į Aziją, taip pat ES ribojamųjų priemonių apėjimui. Atitinkamai naujuoju sankcijų paketu pirmą kartą **nustatytas investicijų į Rusijos specialiąsias ekonomines ir lengvatines zonas draudimas**. Šis draudimas nustatytas 11 tokių Rusijoje esančių zonų.

Taryba taip pat **išplėtė sandorių draudimą**, kuris galėtų būti taikomas **trečiųjų šalių**, išskyrus Rusiją, **uostams ir šliuzams**, kurie naudojami nepilotuojamų orlaivių (UAV) arba raketų ar susijusių technologijų ar jų komponentų gabenimui į Rusiją, arba kitų ribojamųjų priemonių apėjimui.

Naujuoju sankcijų paketu taip pat nustatytas **sandorių draudimas A7A5, rubliu pagrįstai stabilizuotai kriptovaliutai**, susijusiai su sankcionuotais Rusijos subjektais. Šią valiutą, kaip pirmąją istorijoje su rubliu susietą stabilizuotąją virtualiąją valiutą, išleido prorusiškas Moldovos oligarchas Ilanas Šoras ir Rusijos valstybinis bankas.

Atsižvelgiant į vis intensyvesnę priešišką žvalgybos veiklą, kuri remia Rusijos vykdomą agresiją prieš Ukrainą, Tarybos sprendimu Šengeno erdvėje ir keliaujant į kitą nei akreditacijos valstybę narę **nustatytas išankstinio pranešimo mechanizmas Rusijos diplomatams ir konsuliniam pareigūnams**, taip pat Rusijos diplomatinių misijų ar konsulinių įstaigų administracinio ir techninio personalo arba aptarnaujančio personalo nariams ir jų šeimos nariams. Taip pat valstybėms narėms numatyta galimybė nustatyti reikalavimą, kad tokie asmenys, norėdami atvykti į jų teritoriją, turėtų tos valstybės išduotą vizą arba leidimą.

Į naująjį sankcijų paketą įtrauktos individualios ribojamosios priemonės dar **64 asmenims ir subjektams**, atsakingiems už veiksmus, kuriais pažeidžiamas Ukrainos teritorinis vientisumas, suverenitetas ir nepriklausomybė. Tarybos sprendimu taip pat nustatytas **papildomas kriterijus**, pagal kurį nuo šiol į sankcijų sąrašą galės būti įtraukiami fiziniai ar juridiniai asmenys, subjektai ar įstaigos, atsakingi už veiksmus ar politiką, prisidedančią prie **Ukrainos nepilnamečių deportavimo, priverstinio perkėlimo, priverstinės asimiliacijos, įskaitant indoktrinaciją, ar karinio švietimo**.

Taryba taip pat patvirtino ir **naujas sankcijas Baltarusijai**, kurios sulyginamos su 19-ujuoju sankcijų paketu Rusijai nustatytais ribojimais. Papildomai nustatytos individualios ribojamosios priemonės **dviem fiziniams ir trimis juridiniams asmenims**, kurie remia ar gauna naudą iš Lukašenkos režimo arba priklauso Baltarusijos kariniam kompleksui.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [19-asis sankcijų Rusijai paketas: ES imasi priemonių prieš Rusijos energetiką, trečiųjų valstybių bankus ir kriptoturto paslaugų teikėjus](#)

ISIL / „Da'esh“ ir „Al-Qaida“: Taryba pratęsė sankcijų režimo taikymą

2025 m. spalio 27 d. Taryba pratęsė autonominių sankcijų taikymą ISIL / „Da'esh“ ir „Al-Qaida“, taip pat su jomis susijusiems asmenims, grupėms, susivienijimams bei subjektams. Sankcijų režimo taikymas pratęstas dar vieniems metams – **iki 2026 m. spalio 31 d.**

Dabar į autonominį sąrašą įtraukta **15 asmenų ir 7 grupės**. Visiems į sąrašą įtrauktiems subjektams taikomas turto įšaldymas, o asmenims taip pat taikomas draudimas keliauti į ES. Be to, ES asmenims ir subjektams draudžiama suteikti į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams galimybę naudotis lėšomis, finansiniu turtu ar ekonominiais ištekliais.

Šiomis ribojamosiomis priemonėmis papildomos JT Saugumo Tarybos nustatytos sankcijos, taikomos ISIL / „Da'esh“ ir „Al-Qaida“.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [ISIL / „Da'esh“ ir „Al-Qaida“: Taryba dar metams pratęsė sankcijų režimo taikymą - Consilium](#)

Cheminis ginklas: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą

2025 m. spalio 13 d. Taryba nusprendė dar vieniems metams – **iki 2026 m. spalio 16 d.** – pratęsti individualių ribojamųjų kovos su cheminio ginklo platinimu ir naudojimu priemonių taikymą.

Ribojamosios priemonės taikomos iš viso **25 asmenims ir 6 subjektams**. Į sąrašą įtrauktų asmenų turtas įšaldomas ir draudžiama jiems arba jų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai teikti lėšas arba ekonominius išteklius. Be to, į sąrašą įtrauktiems fiziniams asmenims taikomas draudimas keliauti į ES.

Šiuo sankcijų režimu siekiama prisidėti prie ES pastangų kovoti su cheminio ginklo platinimu bei naudojimu, taip pat remti Konvencijos dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo (CWC) įgyvendinimą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Cheminis ginklas: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą dar vieniems metams - Consilium](#)

Rusijos keliamos hibridinės grėsmės: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą

2025 m. spalio 3 d. Taryba nusprendė vieniems metams, t.y. **iki 2026 m. spalio 9 d.**, pratęsti individualių ribojamųjų priemonių taikymą tiems, kas yra atsakingi už Rusijos destabilizuojančius veiksmus už jos ribų, atsižvelgdama į Rusijos tęsiamą hibridinę veiklą, įskaitant užsienio vykdomą manipuliavimą informacija ir kišimąsi (FIMI), nukreiptus prieš ES bei jos valstybes nares ir partnerius.

Iš viso ribojamosios priemonės, atsižvelgiant į Rusijos destabilizuojančią veiklą, šiuo metu taikomos **47 asmenims ir 15 subjektų**. Įtrauktųjų į sąrašą turtas yra įšaldomas, o ES piliečiams iš įmonėms draudžiama sudaryti jiems galimybę naudotis lėšomis, finansiniu turtu ar ekonominiais ištekliais. Fiziniams asmenims taip pat taikomas draudimas keliauti – atvykti į ES teritoriją arba vykti per ją tranzitu.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Rusijos keliamos hibridinės grėsmės: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą dar vieniems metams](#)

Nikaragva: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą

2025 m. rugsėjo 29 d. Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Nikaragvoje taikymą dar vieniems metams, **iki 2026 m. spalio 15 d.**

Šiuo metu galiojančios ribojamosios priemonės iš viso taikomos **21 asmeniui ir 3 subjektams**. Į sąrašą įtrauktų asmenų turtas yra įšaldomas, o ES piliečiams ir bendrovėms draudžiama sudaryti tiems asmenims galimybę naudotis lėšomis. Fiziniais asmenims taip pat taikomas draudimas keliauti, todėl jiems draudžiama atvykti į ES teritoriją arba vykti per ją tranzitu.

ES pakartoja savo raginimą užtikrinti, kad Nikaragvoje vėl būtų galima naudotis **pagrindinėmis laisvėmis**, taip pat paleisti visus likusius **politinius kalinius** ir leisti grįžti tarptautinėms žmogaus teisių organizacijoms. ES taip pat pabrėžia, kad reikia panaikinti pilietinės erdvės apribojimus, gerbti **teisę reikšti kitokią nuomonę** ir nutraukti bet kokias represijas tiek Nikaragvoje, tiek už jos ribų. ES taip pat ragina Nikaragvą atnaujinti bendradarbiavimą su JT ir kitomis pagrindinėmis tarptautinėmis institucijomis, įskaitant Žmogaus teisių tarybą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Nikaragva: Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių galiojimą dar vieniems metams](#)

Iranui taikomų sankcijų sugrąžinimas: Taryba iš naujo nustatė ribojamąsias priemones

2025 m. rugsėjo 29 d. Taryba susitarė **iš naujo nustatyti ribojamąsias priemones** dėl **Irano veiklos branduolinių ginklų platinimo srityje**, kurių taikymas buvo sustabdytas 2015 m. įsigaliojus Bendram veiksmų planui (BVVP arba susitarimui su Iranu dėl branduolinės programos).

Šis sprendimas priimtas po to, kai pradėtos **iš naujo taikyti JT sankcijos**, atsižvelgiant į JT Saugumo Tarybos sprendimą nepratęsti sankcijų Iranui panaikinimo. Savo ruožtu, pastarasis sprendimas priimtas, grupei E3 (Prancūzija, Vokietija ir Jungtinė Karalystė) pasinaudojus BVVP numatytu sankcijų sugrąžinimo mechanizmu.

Nustatytos priemonės apima tiek JT Saugumo Tarybos nuo 2006 m. ir vėlesnėmis JT ST rezoliucijomis priimtas priemones, kurios automatiškai perkeliamos į ES teisę, tiek ES autonomines priemones. Šios priemonės yra:

- **draudimai keliauti** asmenims, asmenų ir subjektų turto įšaldymas ir, atsižvelgiant į tai, **draudimas leisti** į sąrašą įtrauktiems asmenims **naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais**;
- **ekonominės ir finansinės sankcijos**, taikomos prekybos, finansų ir transporto sektoriuose.

PREKYBA

Be ginklų eksporto į Iraną draudimo ir draudimo perduoti bet kokius objektus, medžiagas, prekes ir technologijas, kuriais galėtų būti prisidedama prie Irano su sodrinimu susijusios ir perdurbimo veiklos ir balistinių raketų programų, **priemonės taip pat apima draudimus**:

- importuoti, pirkti ir transportuoti žalią naftą, gamtines dujas, naftos chemijos produktus ir naftos produktus bei susijusias paslaugas;
- perduoti arba tiekti pagrindinę energetikos sektoriuje naudojamą įrangą;

- parduoti arba tiekti auksą, kitus tauriuosius metalus ir deimantus;
- tam tikrą karinio jūrų laivyno įrangą;
- tam tikrą programinę įrangą.

FINANSŲ SEKTORIUS

ES iš naujo nustatė **Irano Centrinio Banko** ir pagrindinių Irano komercinių bankų turto įšaldymą.

TRANSPORTO SEKTORIUS

Galiausiai ES vėl nustatė priemones, kuriomis siekiama **neleisti patekti į ES oro uostus** Irano krovinius skrydžius vykdantiems orlaiviams ir uždrausti Irano krovinių orlaivių ar laivų, kuriais vežamos draudžiamos medžiagos ar prekės, techninę priežiūrą ir aptarnavimą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): Iranui taikomų sankcijų sugražinimas: Taryba iš naujo nustatė ribojamąsias priemones

Sudanas: ES dar metams pratęsė sankcijų režimo taikymą

2025 m. rugsėjo 29 d. Taryba susitarė **dar metams pratęsti ES ribojamųjų priemonių taikymą** tiems, kas destabilizuoja Sudaną ir kenkia jo politiniam pereinamajam procesui.

Taigi sankcijų režimas, nustatytas atsižvelgiant į padėtį Sudane, galios **iki 2026 m. spalio 10 d.** ir bus taikomas **dešimčiai asmenų bei aštuoniems subjektams**. Į sąrašą įtrauktiems asmenims / subjektams taikomas draudimas keliauti visoje ES, turto įšaldymas ir draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais.

Per pastaruosius dvejus metus brutalų karo poveikį patyrė milijonai Sudano gyventojų, o atsakomybė už tai tenka Greitojo reagavimo paramos pajėgoms (RSF), Sudano ginkluotosioms pajėgoms (SAF) ir atitinkamoms su jomis susijusioms nereguliarioms karinėms pajėgoms.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): Sudanas: ES dar metams pratęsė sankcijų režimo taikymą

EK DUK atnaujinimai

2025 m. spalio 29 d. Europos Komisija (EK) atnaujino DUK:

- **Dėl perdirbtų produktų, gautų iš Rusijos žalios naftos, importo draudimo**

Europos Komisija naujame DUK pažymi, kad operatoriai turėtų taikyti **tinkamas deramo patikrinimo procedūras**, kad užtikrintų, jog į ES importuojamų naftos produktų, kurių KN kodas yra 2710, gamyboje nebūtų naudojama Rusijos žalia nafta (kurios KN kodas yra 2709 00).

Siekdami įvertinti, ar naftos produktai yra pagaminti iš Rusijos kilmės žalios naftos, importuotojai gali pagrįstai remtis bet kokiais dokumentais, kuriuose pateikiami įrodymai apie žalios naftos, iš kurios jie buvo pagaminti, kilmę, tačiau turėtų būti atsargūs, jei turi pagrindo manyti, kad tokie dokumentai yra suklastoti arba kitaip klaidingi.

Kodėl dvejopos paskirties prekės – naujas grėsmės frontas?

Prasidėjus Rusijos karui prieš Ukrainą, **dvejopos paskirties prekės atsidūrė pasaulio dėmesio centre. Lietuvos muitinė, būdama viena pagrindinių grandžių šioje kontrolėje, ėmėsi sustiprintų kontrolės priemonių**, kad sustabdytų karinei pramonei tinkamų prekių gabenimą į Rusiją ir Baltarusiją.

Muitinės departamento Veiklos priežiūros ir netarifinių priemonių kontrolės skyriaus vyresnysis patarėjas Rolandas Jurgaitis pabrėžia, kad šis darbas yra sudėtingas ir reikalauja didelių pastangų: Europos Sąjungos sankcijomis siekiama apriboti Rusijos karo industriją nuo kritiškai reikalingų technologijų, tačiau **70% kombinuotosios nomenklatūros prekių kodų rodo galimai dvejoją paskirtį**, t.y. panaudojimą karinėje pramonėje. Tiek muitinei, tiek eksportuotojui reikia surinkti daug įrodymų, kad įrodytų prekės civilinę, o ne karinę paskirtį.

Schemos – per Vidurio Aziją ir Kaukazą

R. Jurgaitis aiškina, kad **dvejopos paskirties prekes apibrėžia jų techninės charakteristikos, jų paskirtis, o ne vien prekių kodai**. Pavyzdžiui, guolis gali būti naudojamas tiek žemės ūkio technikoje (pvz. traktoriuje), tiek torpedoje, tačiau dvejopos paskirties, karinės paskirties tampa tik tuomet, jei tokio guolio veikimo savybės yra begarsės ar veikdamas nesukelia vibracijos bangų. Lygiai taip pat staklės yra dvejopos paskirties, jei yra valdomos programinės įrangos ir atlieka daugiau nei dvi operacijas vienu metu.

„Turime ne vieną tyrimą dėl dvejopos paskirties prekių galimo pažeidimo. Tiriama, ar nepažeidžiamos sankcijos ir ar nepažeidžiami teisės aktai, reglamentuojantys dvejopos paskirties prekių kontrolę. Už pastarąjį nusižengimą atsakomybė kur kas griežtesnė – net iki laisvės atėmimo“, – sako R. Jurgaitis.

Dvejopos paskirties prekėms reikalinga Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama eksporto licencija, tačiau, kaip pabrėžia specialistas, į Rusiją ir Baltarusiją dėl sankcijų net ir su licencija jų gabenti negalima, išskyrus kelias išimtis. Karinės įrangos ir amunicijos prekių sąrašo prekėms be eksporto licencijos licencijuojamas ir importas bei tranzitas.

Atskirą problemą kelia **sankcijų apėjimo schemos per Vidurio Azijos ir Pietų Kaukazo šalis**. Rusijos prieš Ukrainą karo pradžioje prekių srautai į šias šalis buvo ženkliai išaugę. ES atlikta 2022-2024 m. kiekybinė analizė parodė, kad **Europos Sąjungos valstybės 99,5% sumažino kritinių technologijų eksportą į Rusiją ir Baltarusiją**, reaguojant į abiejų šalių veiksmus, tačiau **eksportas į trečiąsias šalis** (Armėniją, Azerbaidžaną, Gruziją, Kazachstaną, Kirgiziją, Turkiją, Turkmėnistaną, Tadžikistaną, Uzbekistaną) per tą patį laikotarpį **išaugo 72%**. Pastaruoju metu eksporto lygis iš Lietuvos į Vidurio Azijos ir Pietų Kaukazo šalis grįžo į iki karo buvusį lygį, o tai rodo **muitinės kontrolės efektyvumą**.

Kodėl kontrolė yra gyvybiškai svarbi?

Strateginių, kitaip tariant dvejopos paskirties prekių kontrolė atsirado Šaltojo karo metais, Vakarų šalims siekiant užkirsti kelią Sovietų Sąjungai įsigyti naujausias technologijas, galinčias būti panaudotomis kariniams tikslams.

Nors sovietinis blokas sugriuvo, kontrolės mechanizmas išliko ir šiandien jis tarnauja kitam svarbiam tikslui: užkirsti kelią prekių patekimui į šalis, kurios siekia sukurti masinio naikinimo ginklus, remia teroristines organizacijas ar turi diktatoriškus režimus.

Šiuo metu **didžiausia problema yra aukštųjų technologijų gaminiai**, kurie naudojama ne tik civilinėje, bet ir karinėje pramonėje.

„**Sankcijų misija – užkirsti kelią Rusijos karui**. Tą padaryti galima siekiant, kad agresorė negautų reikalingų karo pramonei komponentų. Niekas nebekariauja durklais ir kardais, kariauja elektroninėmis priemonėmis. Jeigu lustas neturi žymėjimų, apibrėžiančių jo paskirtį, gamintoją, specifinius techninius parametrus ir panašiai, muitinė tai vertina kaip didelę riziką ir daro pagrįstą prielaidą, kad tokie lustai gali būti panaudojami karinėje technikoje, todėl muitinės sprendimas bus neleisti eksportuoti“, – sako R. Jurgaitis, pabrėždamas, kad atsakomybė tenka eksportuotojui, o ne gamintojui.

Nuo pat sankcijų paskelbimo pradžios Lietuvos muitinė vysto įvairius **teisinius ir techninius mechanizmus**, kurių pagalba gali efektyviau įgyvendinti jai priskirtas viešojo administravimo funkcijas. Pavyzdžiui, pastebėjus eksportuotojų mėginimus deklaruoti sankcionuotas prekes naudojant kitus prekės kodus, yra inicijuojamas elektroninės sistemos atnaujinimas, kad ši leistų automatiškai identifikuoti krovinius, deklaruojamus ant panašaus, tačiau nesankcionuoto kodo. Nauji sistemos patobulinimai leido identifikuoti potencialius piktnaudžiavimo atvejus ir platesne apimtimi taikyti sankcijų režimą.

2023 m. birželio 8 d. taip pat pakeistas muitinės tvarkos aprašas, kuriuo įvestas reikalavimas po 40 d. nuo eksporto, reeksporto, tranzito deklaracijos pateikti trečiosios šalies muitinės patvirtintą dokumentą, liudijantį, kad gabentos prekės buvo išleistos į laisvą apyvartą ar buvo atlikta kita muitinės procedūra, laikantis tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų.

Reaguojant į besikeičiančias prekybos tendencijas, muitinėje taip pat inicijuojamos **naujos prekių kontrolės specifinės/tikslinės operacijos**, kas taip pat rodo muitinės gebėjimą identifikuoti politikos įgyvendinimo spragas ir taikyti atitinkamas korekcines priemones.

Statistika

Vien per 2025 m. rugpjūčio mėnesį muitinė neleido atlikti 209 importo procedūras (nuo metų pradžios – **1662**), sustabdė arba nustatė neatitikimus 859 eksporto procedūrose (nuo metų pradžios – **7312**), neleido atlikti 444 tranzito procedūras (nuo metų pradžios – **4076**). Rugpjūčio mėnesį dėl ribojamųjų priemonių nesilaikymo pradėtos 125 administracinio nusižengimo teisenos (nuo metų pradžios – 977). Teritorinės muitinės tą patį mėnesį pradėjo 2 tyrimus dėl galimų sankcijų pažeidimų (nuo metų pradžios – 101).

Per 2025 m. sausio–rugpjūčio mėnesius teritorinių muitinių Ūkio subjektų patikrinimų skyriai atliko **45 įmonės veiklos patikrinimą** ir tyrimą pagal LR tarptautinių sankcijų įstatymą.

„Įmonės, kurios Lietuvoje gamina galimai dvejetaines paskirties prekes (lazerius, mikroschemas), žino, ką gamina, ir vengia abejotinų kontraktų. Tačiau mūsų šalis yra tranzitinė, turime daug tranzitinių paslaugų teikiančių įmonių – joms reikėtų labai atidžiai vertinti, ar verta imtis jautrių krovinių. **Atsakomybę už krovinių prisiima eksportuotojas, o sandoris gali sugriūti bumerangu net ir po kelių metų. Ar verta dėl kelių šimtų eurų rizikuoti?**“, – retoriškai klausia R. Jurgaitis.

Nuoroda į straipsnį (lieutvių k.): [Kodėl dvejetainės paskirties prekės – naujas grėsmės frontas?](#)

Informacija apie įšaldytas lėšas Lietuvoje

Lėšų, įšaldytų vadovaujantis 2014 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi, bendra suma šiuo metu yra daugiau nei **22,769 mln. eurų**, daugiau nei **34 tūkst. JAV dolerių**, virš **4 tūkst. GPB** bei **1 PLN**.

Lėšų, įšaldytų vadovaujantis 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos įsitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, bendra suma šiuo metu yra daugiau nei **22,855 mln. eurų** ir **7,680 mln. JAV dolerių**.

Bendra įeinančių įšaldytų lėšų, kurių siuntėjams taikomos Europos Sąjungos ribojamosios priemonės, suma yra daugiau nei **983 tūkst. eurų**, daugiau nei **1,503 mln. JAV dolerių**, daugiau nei **215 tūkst. Rusijos rublių** bei **100 PLN**.

Informacija atnaujinta 2025-11-11.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Įšaldytų lėšų suma - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos](#)

JAV

Iždas nustatė sankcijas didžiausioms Rusijos naftos bendrovėms ir ragina Maskvą nedelsiant sutikti su paliaubomis

2025 m. spalio 22 d. JAV išdo departamento Užsienio turto kontrolės biuras (OFAC) nustatė **papildomas sankcijas Rusijai** dėl to, kad ji nesiekia rimtai įsipareigoti taikos procesui, kuris užbaigtų karą Ukrainoje. Šie OFAC veiksmai **didina spaudimą Rusijos energetikos sektoriui** ir mažina Kremliaus galimybes gauti pajamų karo mašinai. Jungtinės Valstijos ir toliau sieks taikaus karo sprendimo, o **ilgalaikė taika priklauso tik nuo Rusijos noro derėtis sąžiningai**.

OFAC sankcijos nukreiptos į **dvi didžiausias Rusijos naftos bendroves – „Rosneft“ ir „Lukoil“**. Rosneft yra vertikaliai integruota energetikos bendrovė, kuri specializuojasi naftos, gamtinių dujų ir naftos produktų žvalgyimo, gavybos, gamybos, perdirbimo, transportavimo ir pardavimo srityse. „Lukoil“ užsiima naftos ir dujų žvalgyimu, gavyba, perdirbimu, prekyba ir platinimu Rusijoje ir tarptautiniu mastu.

„Rosneft“ ir „Lukoil“ įtrauktos į sąrašą pagal **Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14024** už veiklą Rusijos Federacijos energetikos sektoriuje.

Be to, sankcijos nustatytos ir **34 Rusijoje įsikūrusioms „Rosneft“ ir „Lukoil“ dukterinėms įmonėms**. Pažymėtina, kad sankcijos taikomos ir visoms įmonėms, kurių 50% ar daugiau akcijų tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso „Rosneft“ ir „Lukoil“, **net jei jos nėra tiesiogiai įtrauktos į JAV sankcijų sąrašą**.

Taip pat OFAC išdavė **4 bendrąsias licencijas**:

- **Bendroji licencija 124a** – leidžia teikti naftos paslaugas ir vykdyti kitus sandorius (kai jie susiję su „Rosneft“ ir „Lukoil“), kurie susiję su Kaspijos naftotiekio konsorciumu ir „Tengizchevroil“ (didžiausias KAZ naftos ir dujų projektas, kuriame dalyvauja „Chevron“, „ExxonMobil“, „LUKOIL“ ir „KazMunayGas“). Pirmą kartą ši bendroji licencija išduota 2025 05 15, reaguojant į 2025 01 10 JAV nustatytas sankcijas Rusijai, kurios uždraudė teikti su nafta susijusias paslaugas. Atitinkamai dabar papildyta dėl „Rosneft“ ir „Lukoil“.
- **Bendroji licencija 126** – leidžia iki 2025 11 21 nutraukti sandorius, susijusius su „Rosneft“ arba „Lukoil“.
- **Bendroji licencija 127** – leidžia iki 2025 11 21 vykdyti tam tikrus sandorius, susijusius su „Rosneft“ ar „Lukoil“ išvestinių finansinių priemonių sutartimis.
- **Bendroji licencija 128** – leidžia iki 2025 11 21 vykdyti tam tikrus sandorius, susijusius su „Lukoil“ degalinėmis, esančiomis už Rusijos ribų. Atitinkamai iki nurodytos datos leidžiama naudotis Lukoil degalinėmis ne Rusijoje (įsipilti degalų, pirkti prekių), taip pat teikti su degalinių priežiūra, eksploatavimu susijusias paslaugas.

2025 m. spalio 29 d. OFAC išdavė dar vieną bendrąją licenciją:

- **Bendroji licencija 129** – leidžia iki 2026 04 29 vykdyti sandorius, kuriuose dalyvauja „Rosneft Deutschland GmbH“ (RN Germany) arba „RN Refining & Marketing GmbH“ (RN Refining & Marketing) arba bet kuris subjektas, kuriame RN Germany arba RN Refining & Marketing tiesiogiai arba netiesiogiai, atskirai arba kartu valdo 50% ar didesnę dalį.

Pranešime dėl naujų sankcijų Rusijos didžiausioms energetikos bendrovėms, **OFAC perspėja finansų įstaigas dėl antrinių sankcijų rizikos** ir dar kartą pabrėžia, kad užsienio finansų įstaigos, kurios vykdo, ar kitaip prisideda prie sandorių vykdymo, kurie susiję su Rusijos karine pramone ar sankcionuotais subjektais, kuriems sankcijos nustatytos pagal Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14024 (pagal šį įsaką sankcionuotos ir „Rosneft“, „Lukoil“), rizikuoja būti nubaustos antrinėmis sankcijomis.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Sanctions Major Russian Oil Companies, Calls on Moscow to Immediately Agree to Ceasefire | U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irano tarptautiniams raketų ir nepilotuojamų orlaivių pirkimo tinklams

2025 m. lapkričio 12 d. OFAC nustatė sankcijas **32 asmenims ir subjektams**, įsikūrusiems Irane, Jungtiniuose Arabų Emyratuose, Turkijoje, Kinijoje, Honkonge, Indijoje, Vokietijoje ir Ukrainoje, kurie valdo kelis pirkimų tinklus, remiančius Irano balistinių raketų ir nepilotuojamų orlaivių (UAV) gamybą.

Šie tinklai kelia grėsmę JAV ir sąjungininkų personalui Artimuosiuose Rytuose bei komercinei laivybai Raudonojoje jūroje. Kadangi Iranas siekia atkurti savo ginklų platinimo pajėgumus, OFAC imasi veiksmų, siekiant **sutrukdyti pagrindinių komponentų, pvz., raketų degalų pirtakų, įsigijimą** ir užkirsti kelią tiems, kurie padeda Iranui, naudotis JAV finansų sistema.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Disrupts Iran's Transnational Missile and UAV Procurement Networks | U.S. Department of the Treasury](#)

Paskelbtas bendras tarpinstitucinis pranešimas dėl sankcijų ir eksporto kontrolės priemonių taikomų Sirijai

2025 m. lapkričio 10 d. JAV Valstybės departamentas, JAV Prekybos departamentas ir JAV Iždo departamento Užsienio turto kontrolės biuras paskelbė **trijų institucijų bendrą pranešimą**.

Jungtinės Valstijos ir toliau yra įsipareigojusios remti stabilią, vieningą ir taikią Siriją. **2025 m. gegužės 13 d. prezidentas D. Trumpas paskelbė apie JAV sankcijų Sirijai panaikinimą.**

2025 m. birželio mėn. prezidentas paskelbė Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14312, kuriuo **oficialiai panaikino JAV sankcijas** ir nurodė agentūroms imtis papildomų priemonių, apibendrintų toliau, siekiant paskatinti JAV privatųjį sektorių ir užsienio partnerius vėl įsitraukti į Siriją.

Tikimasi, kad JAV sankcijų panaikinimas padės Sirijai atkurti ekonomiką, užtikrinti gerovę visiems piliečiams, įskaitant etnines ir religines mažumas, bei kovoti su terorizmu.

Koks verslas su Sirija yra leidžiamas?

- Jungtinės Valstijos nebetaiko visapusiškų sankcijų Sirijai.
- Cezario akto (*The Caesar Syria Civilian Protection Act of 2019*) taikymas yra stabdomas, išskyrus draudžiamus sandorius su Rusija ir Iranu.
- Daugumos pagrindinių civilinio naudojimo JAV kilmės prekių, taip pat programinės įrangos ir technologijų perdavimas į Siriją ar Sirijos teritorijoje leidžiamas be atskiro leidimo.

Kokie apribojimai lieka galioti?

- Sankcijos lieka galioti Bashar al-Assad ir jo bendrininkams, žmogaus teisių pažeidėjams, captagon narkotikų prekyautojams ir kitiems regiono destabilizuojantiems veikėjams.
- JAV vyriausybė toliau peržiūri Sirijos kaip terorizmą remiančios valstybės (SST) statusą.
- Daugumai prekių, įtrauktų į prekybos kontrolės sąrašą ir eksportuojamų į Siriją, vis dar reikalinga JAV eksporto licencija.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Tri-Seal Advisory: Sanctions and Export Controls Relief for Syria](#)

Panaikintos sankcijos Belavia ir išleista nauja bendroji licencija

2025 m. lapkričio 4 d. JAV panaikino sankcijas Baltarusijos valstybinei aviakompanijai „Belavia“ ir šios aviakompanijos eksploatuojamam orlaiviui, kuris buvo naudojamas aukšto rango pareigūnų ir Lukašenkos šeimos narių.

OFAC taip pat išdavė **Bendrają licenciją 12**, kuri leidžia atlikti tam tikras operacijas, susijusias su trijų anksčiau sankcionuotų lėktuvų naudojimu Lukašenkos ar „Slavkali“ įmonės reikmėms.

Pažymėtina, kad „**Belavia**“ **tebėra taikomos Europos Sąjungos sankcijos**. „Belavia“ tebėra **draudžiama skristi per ES oro erdvę** arba naudotis ES oro uostais tūpimui ar pakilimui. Dėl šių apribojimų aviakompanija negali vykdyti skrydžių tarp Jungtinių Valstijų ir Baltarusijos per ES teritoriją.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Belarus Designations Removals; Issuance of Belarus General License](#) | [Office of Foreign Assets Control](#)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Nustatytos sankcijos didžiausioms Rusijos naftos įmonėms

2025 m. spalio 15 d. Jungtinė Karalystė (JK) įvedė iki šiol **griežčiausias sankcijas** Rusijai, tiesiogiai taikydama jas naftos gigantams „Rosneft“ ir „Lukoil“ ir taip sumažindama į Rusijos karo išdą patenkančias pajamas iš energetikos sektoriaus.

„Rosneft“ ir „Lukoil“ – dvi didžiausios pasaulio energetikos bendrovės, kurios kartu eksportuoja **3,1 mln. barelių naftos** per dieną. **Vien „Rosneft“ yra atsakinga už 6% pasaulinės ir beveik pusę visos Rusijos naftos gamybos.**

Šios sankcijos rodo JK vyriausybės pasiryžimą nutraukti Putino pajamų srautus, nukreipiant dėmesį į Rusijos bendroves ir jų pasaulinius rėmėjus. Atitinkamai JK nustatė sankcijas ir **keturiems naftos terminalams Kinijoje, 44 šešėlinio laivyno laivams** ir „Nayara Energy Limited“, kuri vien 2024 m. importavo **100 mln. barelių Rusijos žalios naftos**, kurios vertė viršijo 5 mlrd. JAV dolerių.

Kadangi dėl taikomų tarptautinių sankcijų Putino gyvybiškai svarbios naftos pajamos kasmet mažėja, Kremlius stengiasi plėsti suskystintų gamtinių dujų (SGD) pramonę, kad kompensuotų šiuos nuostolius. Todėl JK taip pat nustatė sankcijas **septyniems specializuotiems SGD tanklaiviams ir Kinijos Beihai SGD terminalui**. Beihai importuoja SGD iš „Arctic LNG2“ – smarkiai sutrikdyto pagrindinio Rusijos SGD projekto, kuriam Jungtinė Karalystė 2024 m. vasario mėn. nustatė sankcijas.

Siekiant dar labiau apriboti lėšų srautą į Kremlių, Jungtinė Karalystė taip pat paskelbė, kad **uždraus importuoti trečiosiose šalyse iš Rusijos kilmės žalios naftos perdirbtus naftos produktus.**

2025 m. spalio 15 d. OFSI taip pat išleido dvi bendrąsias licencijas:

- Bendroji licencija **INT/2025/7539056** leidžia užbaigti sandorius, kuriuose dalyvauja „Rosneft“ ir „Lukoil“ bei šių įmonių valdomos ar kontroliuojamos įmonės. Ši licencija galioja iki 2025 m. lapkričio 28 d. 23:59 val.
- Bendroji licencija **INT/2025/7538856** leidžia užbaigti sandorius, susijusius su tam tikromis energetikos įmonėmis, įskaitant „Nayara Energy Limited“. Ši licencija baigė galioti 2025 m. lapkričio 13 d. 23:59 val.

2025 m. spalio 22 d. OFSI paskelbė bendrąją licenciją **INT/2025/7598960**, kuri suteikia leidimą vykdyti verslo operacijas, susijusias su „Rosneft“ dukterinėmis įmonėmis „Rosneft Deutschland GmbH“ ir „RN Refining and Marketing GmbH“. Ši licencija galioja iki 2027 m. spalio 22 d. 23:59 val.

Taip pat atnaujintas **DUK Nr.169**, kuriame patvirtinama, kad Jungtinės Karalystės sankcijos nėra skirtos neigiamai paveikti „Rosneft Deutschland GmbH“ ir „RN Refining and Marketing GmbH“ įmonių, kurios nuo 2022 m. yra Vokietijos vyriausybės globoje, veiklą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Huge blow for Putin's war machine as UK sanctions Russian oil - GOV.UK](#)

Paskelbta metinė sankcijų įgyvendinimo ataskaita

2025 m. spalio 15 d. JK finansinių sankcijų įgyvendinimo tarnyba (OFSI) paskelbė metinę finansinių sankcijų įgyvendinimo ataskaitą.

2024–2025 m. OFSI daugiausia dėmesio skyrė **atitikties, gebėjimų ir vykdymo stiprinimui**, siekdama užtikrinti JK finansinių sankcijų veiksmingumą. Šio darbo poveikį rodo **37 mlrd. svarų sterlingų vertės turtas**, apie kurio įšaldymą pranešta OFSI, o tai yra žymus padidėjimas, palyginti su 24,4 mlrd. svarų sterlingų praėjusiais finansiniais metais.

Atsižvelgdama į pramonės atstovų atsiliepimus, OFSI paskelbė dažniausiai užduodamų klausimų sąrašą ir atnaujino savo interneto svetainę, kad pagerintų jos prieinamumą. OFSI taip pat skelbė tikslinius patarimus tokių rizikų, kaip Šiaurės Korėjos IT darbuotojai ir Rusijos naftos kilmės manipuliavimas, aptarimui.

OFSI licencijavimo tarnyba toliau gerino savo reagavimo greitį ir skaidrumą, remdama teisėtą verslo veiklą ir švelnindama nenumatytas pasekmes, tuo pačiu išlaikydama sankcijų vientisumą.

2024–2025 m. OFSI išdavė **19 bendrųjų licencijų** ir priėmė **904 konkrečius sprendimus dėl licencijų išdavimo**.

Rusijos sankcijų vykdymo užtikrinimas 2024–2025 m. tebebuvo prioritetas, o piniginės baudos buvo skiriamos tiek didelėms, tiek mažoms įmonėms. 2025 m. balandžio mėn. OFSI turėjo **240 aktyvių bylų**, kurių vis didesnė dalis buvo nustatyta remiantis ne savanoriškai pateikta informacija (151 byla 2024–2025 m., palyginti su 108 bylomis). **57 vykdymo užtikrinimo veiksmai** apėmė pinigines baudas, įspėjamuosius laiškus, informacijos atskleidimą ir perdavimą, o labiausiai buvo paveikti finansinių paslaugų ir teisės sektoriai.

Siekiant nustatyti licencijų pažeidimus ir užtikrinti jų vykdymą, buvo įsteigta **speciali atitikties užtikrinimo komanda**.

Daugiau informacijos (anglų k.): [OFSI Annual Review 2024-25.pdf](#)

Paskelbtas ketinimas nustatyti jūrų transporto paslaugų draudimą Rusijos SGD

2025 m. lapkričio 12 d. Jungtinė Karalystė paskelbė apie ketinimą įvesti **jūrų transporto paslaugų draudimą** Rusijos suskystintoms gamtinėms dujoms (SGD). Šis veiksmas sumažins Rusijos SGD eksportą ir tiesiogiai nutrauks prieigą prie Jungtinės Karalystės pasaulyje pirmaujančių jūrų transporto paslaugų. **Draudimas bus įvedamas palaipsniui per 2026 m., kartu su Europos partneriais.**

Jungtinė Karalystė Rusijos SGD importą uždraudė 2023 m. sausio mėn. Dabar bus žengiamas dar vienas žingsnis ir uždraustas jūrų transportas ir susijusios paslaugos, pvz., draudimo teikimas, Rusijos suskystintų gamtinių dujų (SGD) eksportui į trečiąsias šalis. **Jungtinei Karalystei priklausantys laivai ir JK teikiamos paslaugos negalės padėti pervežti Rusijos SGD visame pasaulyje.**

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK strengthening Ukrainian resilience ahead of winter at G7 Foreign Ministers' Meeting - GOV.UK](#)

2025 m. lapkričio 3 d. Prekybos sankcijų įgyvendinimo tarnyba (OTSI) paskelbė **naujas gaires** dėl kovos su Rusijos sankcijų vengimu, skirtas įmonėms, veikiančioms krovinių vežimo ir laivybos sektoriuose.

Gairėse pateikiama:

- informacija apie prekes, kurioms kyla didesnis pavojus būti nukreiptoms į Rusiją;
- pasiūlymai dėl geriausios atitikties praktikos ir sustiprintų deramo patikrinimo procedūrų;
- rizikos indikatoriai, rodantys galimą sankcijų vengimą; ir
- papildomos priemonės, kurios gali padėti įmonėms valdyti riziką ir vykdyti atitikties įsipareigojimus.

Gairėse **logistikos operatoriams** patariama patikrinti siuntėjų ir gavėjų tapatybę, patikrinti jų pavadinimus Jungtinės Karalystės sankcijų sąrašė ir periodiškai kartoti tokius patikrinimus – net ir ilgalaikių partnerių atveju. **Įmonės nuosavybės, valdymo ar prekybos modelių pokyčiai gali rodyti rizikos pasikeitimą.**

Taip pat **rekomenduojama į vežimo sutartis įtraukti sąlygas „nereeksportuoti į Rusiją“ ir gauti raštišką siuntėjų patvirtinimą, kad jie atliko savo sankcijų rizikos vertinimus.**

Krovinių atžvilgiu įmonės turėtų patikrinti visus dokumentus, ar juose nėra neatitikimų ar neaiškių aprašymų, pvz. „atsarginės dalys“. **Įspėjamaisiais ženklais dėl sankcijų apėjimo laikomos**, pavyzdžiui, etiketės, parašytos kirilica, nors paskirties vieta nėra Rusija, neatitinkantys prekių kodai arba neatitikimai tarp svorio ir deklaruoto krovinio turinio.

Gairėse taip pat išskiriami **įvairūs rizikos indikatoriai**, kurie gali reikšti bandymą apeiti sankcijas. Tarp jų:

- siuntos, gabenamos per Rusijos kaimynines šalis arba šalis, kuriose eksporto kontrolės sistemos yra silpnos;
- neįprastai ilgi arba brangūs pristatymo maršrutai;
- staigus gavėjo arba tarpininkaujančios įmonės pakeitimas; ir
- siuntos, suskaidytos į mažesnes siuntas, siekiant išvengti tikrinimo.

Mokėjimo elgsena taip pat gali atskleisti tam tikrą riziką. Per didelės rinkos kainos, mokėjimai iš nesusijusių trečiųjų šalių sąskaitų arba prašymai naudoti kriptovaliutą ar grynuosius pinigus yra taip pat galimi rizikos indikatoriai rodantys sankcijų apėjimą.

Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas **pašto ir greitojo pristatymo paslaugų teikėjams**. Gairėse pažymima, kad mikroelektronika, dronų komponentai ir kiti dvejetainio naudojimo daiktai **gali būti paslėpti mažose siuntose**, klaidingai deklaruojamose kaip „dovanos“ ar mažos vertės prekės.

Operatoriai **raginami sukurti sankcionuotų prekių politiką**, atlikti atsitiktinius patikrinimus ir stebėti siuntimo duomenis, kad būtų galima aptikti pakartotines mažos vertės siuntas, siunčiamas į tą pačią paskirties vietą.

JK vyriausybė primena įmonėms, kad šiuo metu į Rusiją ar Baltarusiją leidžiama eksportuoti labai nedaug prekių ir kad sankcijos taip pat gali būti taikomos prekėms, perdirbtoms trečiojoje šalyje.

G7 užsienio reikalų ministrų bendras pareiškimas

2025 m. lapkričio 12 d. paskelbtas bendras Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Japonijos, Jungtinės Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų G7 užsienio reikalų ministrų ir ES vyriausiosios įgaliotinės pareiškimas.

Šio pareiškimo šalys:

- dar kartą patvirtino savo **tvirtą paramą Ukrainai** ginant jos teritorinį vientisumą ir teisę egzistuoti, taip pat jos laisvę, suverenitetą, ir nepriklausomybę;
- pakartojo, kad **būtina nedelsiant paskelbti ugnies nutraukimą**. Sutarta, kad dabartinė kontaktinė linija turėtų būti derybų pradžios taškas. Toliau laikomasi principo, kad **tarptautinės sienos negali būti keičiamos jėga**.
- nurodė, kad **didinama ekonominė našta Rusijai** ir nagrinėjamos priemonės prieš šalis ir subjektus, kurie padeda finansuoti Rusijos karo veiksmus.
- **pasmerkė Šiaurės Korėjos ir Irano** teikiamą karinę pagalbą Rusijai bei **Kinijos, kuri yra lemiamas Rusijos karo veiksnys**, teikiamą ginkluotę ir dvejojimo naudojimo komponentus Rusijai.
- griežtai pasmerkė neseniai įvykdytus Rusijos tiesioginius išpuolius prieš energetikos infrastruktūrą ir dar kartą patvirtino savo paramą Ukrainos energetiniam saugumui.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Joint Statement of G7 Foreign Ministers' Meeting in the Niagara Region](#)

Bendras G7 ir NB8++ šešėlinio laivyno darbo grupės pareiškimas

2025 m. spalio 8 d. Kanados ir Danijos surengtame Šešėlinio laivyno darbo grupės susitikime G7 ir NB8++ grupių narės – Belgija, Danija, Estija, Europos Sąjunga, Islandija, Italija, Japonija, Jungtinė Karalystė, Kanada, Latvija, Lenkija, Lietuva, Norvegija, Nyderlandai, Prancūzija, Suomija, Švedija ir Vokietija – bendrai susitarė dėl **pareiškimo**.

Pareiškimas:

Atsižvelgdami į 2025 m. kovo mėn. G7 šalių užsienio reikalų ministrų priimtą įsipareigojimą, mes, G7 ir NB8++ šalių Šešėlinio laivyno darbo grupės nariai, šiandien susitikome tam, kad sustiprintume bendradarbiavimą ir toliau veiktume kartu, kad būtų sutrikdytas ir atgrasytas pasaulinis šešėlinis laivynas, užsiimantis neteisėta, nesaugia ar aplinkai pavojinga veikla. Šis susitikimas vyksta kaip neseniai vykusių NB8++ Šešėlinio laivyno ekspertų grupės susitikimų tęsinys.

Šešėlinio laivyno darbo grupė sukurta vadovaujantis 2023 m. gruodžio 6 d. Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) rezoliucija Nr. A.1192(33), kurioje valstybės narės ir visos suinteresuotos šalys raginamos imtis veiksmų siekiant užkirsti kelią neteisėtoms šešėlinio laivyno ir jų vėliavos valstybių operacijoms jūrų sektoriuje, įskaitant neteisėtas operacijas, kurių tikslas – apeiti sankcijas, išvengti saugos ar aplinkos apsaugos reikalavimų laikymosi, išvengti draudimo išlaidų ar užsiimti kita neteisėta veikla. Šios neteisėtos operacijos kelia didelį pavojų pasaulinės laivybos saugumui ir pažeidžiamai jūrų bei pakrančių aplinkai.

Tebesame giliai susirūpinę dėl kai kurių operatorių plečiamų nesaugių ir neteisėtų vežimo praktikų, kurias sąmoningai remia arba kurių aplaidžiai nemato tam tikri valstybės subjektai. Tai, pavyzdžiui, senų, netinkamai apdraustų ir prastai prižiūrimų laivų, kurių automatinės identifikavimo sistemos nuolat išjungiamos arba jomis manipuluojama, taip pat be vėliavos arba su suklastotomis vėliavomis plaukiojančių laivų naudojimas. Mes dar kartą patvirtiname bendrą įsipareigojimą laikytis tarptautinės teisės, ypač Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos.

Pripažįstame ir pabrėžiame svarbų vėliavos valstybių, vėliavos registru, uosto valstybių ir pakrančių valstybių, taip pat tarptautinių ir regioninių organizacijų vaidmenį užkertant kelią neteisėtoms operacijoms ir raginame imtis tolesnių kolektyvinių veiksmų, kad būtų užtikrinta tinkama saugos, saugumo, aplinkos apsaugos ir draudimo reikalavimų kontrolė pagal atitinkamas TJO ir Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas ir rezoliucijas. Mes toliau tobulinsime greito informacijos keitimosi būdus, kad galėtume priimti naujus sprendimus dėl sankcijų ir kitų politinių priemonių.

KANADA

Paskelbtos naujos sankcijos Rusijai

2025 m. lapkričio 12 d. Kanada nustatė sankcijas **13 asmenų ir 11 subjektų**, įskaitant keletą subjektų, dalyvaujančių Rusijos dronų programos kūrimo ir diegime.

Taip pat pirmą kartą nustatytos sankcijos subjektams, kurie tiekia kibernetinę infrastruktūrą, naudojamą Rusijos hibridinėje veikoje prieš Ukrainą. Taip pat sankcijos nustatytos ir **100 Rusijos šešėlinio laivyno laivų**.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Minister Anand announces additional sanctions against Russia - Canada.ca](https://www.canada.ca/en/department-of-foreign-affairs/news/2025/11/minister-anand-announces-additional-sanctions-against-russia.html)